

I Sauternes AOC může být výjimečným vínem

Málokdo ví, že při konečném lahvování Château d'Yquem se odděluje 15 % produkce, pro výrobu Sauternes AOC, který je znalci vín vyhledáván pro poměr mezi kvalitou a cenou, která je řádově desetinou oproti prvnímu vínu Premier Cru Classé Supérieur. Jelikož letos proběhlo lahvování ročníku 2007 na Château d'Yquem, ročníku, který dostal jedinečných **100 bodů od Parkera**, stalo se pro nás úkolem získat část z této produkce „obyčejného“ Sauternu AOC pro vás, naše věrné klienty. Máte tak možnost zpříjemnit si letošní vánoční pohodu s přírodně sladkým vínem, které pochází z produkce legendárního Château d'Yquem. Následující článek z Bordeaux Aujourd'hui vám prozradí něco málo ze života skvělých přírodně sladkých vín z oblasti Sauternes.

Sauternes Générique AOC můžete zakoupit ve vinotékách Le Bouchon. Naše alokace však představuje pouze 120 lahví!!

Ze života Sauternes

Zcela nenápadně a bez hluku dosadili finančníci z CAC 40 (Cotation Assistée en Continue – informační systém, díky němuž je většina cenných papírů ve Francii oceňovaná v průběhu celého dne a tyto informace jsou dostupné na internetu, pozn. red.) noblesu do čela velkých sauternských châteaux. Všichni tak začali doufat v lepší zítřky pro nejslavnější likérová vína na světě.

Vchází sauternské víno do nového věku? Nejnovější vývoj této vzácné země, z mnoha pohledů odlišný od vývoje ostatních bordeauxských vinic, dává prostor různým mutacím a novinkám, které Sauternes znatelně ovlivňují. Samozřejmě, že navenek není nic poznat: vše se děje, jako by se nic nedělo. A přesto, navzdory tomu, že se k tomu místní lidé nechtějí příliš vyjadřovat, přeměňují rozsáhlé změny krajiny do živějších a modernějších „odstínů“.

Všechno začalo v roce 1983. Výjimečný ročník pro likérová vína oznamoval konec krize. Země upadala po 30 let do jakéhosi marasmu. Někteří přežili tak, že produkovali bílá suchá vína; jiní se naplno pustili do klučení svých vinic. Výrobci ale znovu dobyli vinné karty díky tomuto ročníku, optimismu, trhu a ... příchodu Rothschildů do Rieussec, Premier Cru Classé 1855. To byla tedy první etapa.

Když Sauternes a Barsac opět uzřeli pomyslný horizont, pustili se do útoku. V Château Myrat byla vysázena vinice na místě, kde se do té doby pásly ovce, a tři roky slávy, 1988, 1989 a 1990, odhalily nečekané poklady. Znovu se začalo hovořit o tomto magickém víně, obchody se zase rozhýbaly, tisk pěl ódy na velká likérová vína, včetně Tokajského, jejich prestiž přitahovala nové investice.

Naneštěstí se stinné roky opět vrátily. Ročníky 1991 až 1994

se dají přirovnat k vychrtlým krávám, které se za těmi pěkně vypasenými jen belhají. Nepříjemný a mrzutý úpadek, ale neměl dlouhého trvání. Nový nárůst uvolnil příjemnou atmosféru, kterou výjimečný ročník 1997 ještě umocnil. Vína ze Sauternes pak zažívala po deset let (1995 až 2005) jen dobré roky, některé byly dokonce více než dobré, a tato vytrvalá kvalita jim zajistila věrné klienty. Díky novým trendům v gastronomii a způsobům konzumace, například pití vína bez doprovodu jídla, se objevili noví spotřebitelé, zejména ti mladí.

Příchod „institucionálních investorů“

V této chvíli přišli noví majitelé, někdy diskrétně a někdy zcela indiskrétně. Byli to bankéři, pojistitelé, finančníci, ředitelé velkých společností, velká sdružení mezinárodní úrovně. Zkrátka „institucionální investoři a instituce“. Axa Millésimes, vinařská pobočka pojišťovny Axa, se po Rothschildech usadila v Château Suduiraut, chtěla na své konto připsat premier cru classé. Následovala tvrdá práce, která místnímu ekonomickému prostředí velmi prospívala.

Stejná nebo skoro stejná situace byla na Château Lafaurie Peyraguey. Groupe Suez dobře prodala obchodní podnik Cordier, který koupila v roce 1985, ale ponechala si toto premier cru, jehož barokní architektura vesele spojuje feudála a maura. Vše bylo přestavěno, jak uvnitř tak i venku. Jeho velký soused z Château d'Yquem, nositel klasifikace cru, před koncem bouřlivého století, které bylo doslova vzhůru nohama, neutekl. Skupina LVMH (Louis Vuitton - Moët Hennessy), světový leader v prodeji luxusního zboží, využila nedorozumění mezi dědici de Lur Saluces a už tři století na této půdě působí místo nich.

Na druhé straně cesty najdeme Château de Rayne Vigneau, jiné premier cru, které se v současné době ocitlo v aktivech banky Crédit Agricole. Skvělá doména s rozlohou 80 hektarů a terroir, které je experty považováno za jedno z největších cru. Nebavili jsme se kdysi na jejich účet a neříkali: „Královské Château d'Yquem a Château de Rayne Vigneau - nechť představují star této apelace?“ Nakonec, je třeba se zmínit o Château Guiraud, které koupil Robert Peugeot, jehož rodina je dodnes nejznámější v automobilovém průmyslu. Není třeba podotýkat, že příchod rodiny Peugeot na toto terroir zaregistroval téměř každý.

Pokud dobře počítáme, šest premiers crus ze Sauternes z deseti vlastní společnosti oceňované na burzách nebo podobné společnosti. Aby byl výčet kompletní, musíme pár informací ještě doplnit: Château d'Arche, jenž zůstalo dlouho rodinným vlastnictvím, přešlo do rukou skupiny investorů; Château La Tour Blanche Premier Cru Classé vlastní stát; a Château Bastor Lamontagne, které má mezi sauternskými víny jednu z nejlepších etiket, je součástí majetku banky Crédit Foncier de France. Sauternes se ale během století zcela změnil, a tak můžeme tuto kapitulu uzavřít.

Zvláštní je, že tento fenomén se nijak nedotkl Barsacu, sousedního AOC, který má deset crus ze slavné klasifikace z roku 1855. Důvodem zřejmě nebyla kvalita vín, jelikož je všeobecně známo, že velké barsacky (v čele s Coutet a Climens) stojí na stejné úrovni jako nejlepší sauterny. Pravděpodobnější vysvětlení je ovšem to, že se jméno Sauternes lépe zapsalo do

mezinárodního podvědomí a že „lokomotiva“ Château d'Yquem sloužila svým sousedům jako perfektní vlajkonoš.

Markýz de Lambert, který zná tuto zemi jako svoje boty už 75 let, prezentuje tuto myšlenku takto: „Myslím, že to bylo v období císařství, kdy se sauternská vína stala známá. V 18. století je pak následovala i likérová vína. Hodně k tomu přispěla rodina de Lur Saluces, která po celém území vlastnila statky a pozemky. Posloužila jako takové semínko k vykrystalizování“. Z důvodu nedílnosti majetku prodali Château d'Yquem Bernardovi Arnaultovi. De Lur Salucesové jsou ale stále v Sauternes, přesněji tedy v Château de Fargues, perfektní cru, jehož kvalita je obecně přirovnávána ke cru classé. Stejně tak jako markýz Lambert, majitel Château Sigalas Rabaud Premier Cru, drží i oni nad touto zemí, na níž se rozprostírá jedna z nevšedních gironských vinic, pomyslnou šlechtickou pochodeň a snaží se zachovat rodinnou tradici.

Styčná země

Samozřejmě, že erb Ségurů, Pontaců nebo Braneů mohl pomoci terroir Médoc nebo Graves, aby se zařadily mezi grands crus, ale od 17. století už byly v Sauternes, nebo tam teprve začali přicházet poslanci, konšelé, finančníci, soudci a velkostatkáři, pocházející ze šlechty. Znovu se tu setkáváme s rodinou Pontac, ale také s rodinami de Malle, de Suduiraut, de Filhot, de Billy, de Lamothe a panem de Doisy, z nichž byli všichni sousedé slavného pána de Sauvage d'Yquem a mnoho dalších.

Po šlechtě přišla CAC 40... Sauternes tedy rozhodně není jako ostatní vinice. Sauternes, klasifikovaný v roce 1855 jako Médoc a Haut Brion, reprezentuje styčnou zemi mezi Vallée de la Garonne, Graves, nejchudším Landes a nejbohatším Bazadais. Hlavním bohatstvím této země je vinná réva, i když se zde kdysi pěstovaly obiloviny a chovala zvířata. Bývalé a různorodé zemědělství zanechalo viditelné stopy. Pěstování vinné révy se do zdejších podmínek hodí více než cokoliv jiného. Díky zdejší půdě, průběhu ročních období a slunečnímu záření napadá hrozny ušlechtilá plíseň, a z nich se pak vyrábí magické víno tím nejpřirozenějším způsobem.

Je to skutečně magie, která přitahuje odedávna velké podnikatele francouzského hospodářství do sauternské zemičky? To je jen málo pravděpodobné. „Velkofinančníci kupují to, co je vzácné. Premier cru má neodhadnutelnou hodnotu a to investora uspokojuje,“ přiznává Xaver Planty, správce Château Guiraud, jehož největší podíl vlastní Robert Peugeot, který se netají svou důvěrou v budoucnost Sauternes a vůlí své rodiny investovat do

vynikajících značek, které jsou všude synonymy luxusu a kvality. Prestiž těchto vín je známa po celém světě a láká do Sauternes nové investory. Premiers crus classés nejsou zcela běžným „artiklem“, a tak už jen vyslovení jejich jmen zní výnosně.

Nejistá výnosnost

Sem tam bylo možné zaslechnout při příchodu těchto velkých „šéfů“ poznámky nechuti a odporu, ale nakonec byl pro všechny nejdůležitější fakt, že z toho země

bude mít jen prospěch. O několik měsíců později se na Château d'Yquem uskutečnily dvě skvostné oslavy: 150. výročí Klasifikace 1855, která byla pro bordeauxská vína velmi důležitá, a svatba dcery Bernarda Arnaulta. O těchto oslavách věděl široko daleko každý a bezpochyby se o Sauternes nikdy tolik nemluvilo jako při těchto příležitostech. Philippe Baly, majitel Château Coutet, říká: „Pokud chcete přežít v této karetní hře, musíte mít v rukávu trumf - velké víno. Prodáváme luxus, ale musíme také nechat milovníky vín snít. Minulý rok jsme v Coutet pohostili 500 lidí. Sauternské víno spolu s etikou a znalostmi může být i ryze mužskou záležitostí. Jinak řečeno, pokud chceme být úspěšní, je třeba se chovat velmi profesionálně, protože jinak ...

V této zemi můžeme narazit na jiný paradox: malý zisk navzdory zvučnému titulu některých podnikatelů. Většina crus classés je prodána en primeur jen jednou za tři roky, a ty ostatní dva roky majitelé jen přežívají. Prodejní cena většiny vín druhotné kvality z premiers crus se pohybuje okolo 8 Euro za láhev. Každý ví, že se průměrný výnos většinou pohybuje mezi 10 a 20 hektolitry na hektar. Všichni také berou v úvahu značné náklady na sklizně a podle toho si dokáží spočítat, jak se zisk asi sníží. Nikdo už však nebere v úvahu běžné provozní náklady. Ve skutečnosti je velký rozdíl mezi vykazovanou výnosností a finanční situací majitele vinice.

Lze však nedoufat v lepší zítřky, když na toto noblesní terroir přicházejí velkofinančníci, kteří nevyhazují peníze jen tak pro nic za nic? Otevírá se nová cesta prosperity? „Je pravdou, že peníze nevyděláváme,“ přiznává markýz de Lambert, „ale tak tomu bylo vždycky. Sigalas byl vodičem pro čtyři a již brzy pro pět generací. Byl to výkon a stále je to výzva. Ale vy nás chcete úplně vyždímat; a pak, já věřím, že se jednou Sauternská vína vrátí do velké obliby ...“

Bordeaux Aujourd'hui
č. 1, červen – červenec 2007